Kuida Peipse järw ilmale tulli.

(Üks ennemuistne jut Liiwlandi maalt.)

Sest on mitto sadda aastad taggasi, kui Liiwlandimaal se wäggew kunningas Karkus pagganatte ülle wallitses. Siis ellasid seal paksu metsade sees hirmsad karrud ja metshärjad suurte pikka karrusse lakkadega; pödrad ja metshobbosed lippasid omma kerge jallaga seal, et puud raggisesid, läbbi körwe. Ei olnud senna maa nurka weel wöeralt maalt ei kaupmehhi omma laewadega, ei ka söamehhi terrawa mõegaga tulnud risti tähte ülles assutama, waid pimmedus kattis weel rahwa süddamed ja meled. Kunninga Karkusse maea olli kallist hilgawa kiwwist ülles ehhitud ja läikis emalt otsego kuld, mis päwa paistel särrab. Ühhe piihhaks peetud metsa tukka lähhedal, kus kolm walged (head) ja kolm musta (kurja) waimo, se on pagganatte ebba jummalad, pessitasid, seisis se kunninga loss; seal ellas temma keige omma perrekonnaga. Waenlassed kartsid tedda wägga, ta omma rahwas armastas tedda nenda kui olleks ta neile laia melewalda ja priidust jägganud. Temma olli rikkas ja kuulus, agga siiski pudus temmal üks assi, mis ta suuremaks önneks arwas ollewad, se olli: temma naesel ep olnud siggidust. Ta töutas walge jummalattele paljo ohwrid ja andi, kui nemmad temma palwe

kulekfid, ja temma ihhaldamisse järrele teekfid. Ja wata: seitsme aasta pärrast sai temma palwe kuldud, ja kunninga proua, temma armas abbikasa, sattus nurga wodi kakfikuttega. Üks olli poeg, ni nobbe ja terrane kui taat isse; teine olli tüttar, walgeruge peaga, ja silmad kui sinnikad, naeratas katkist eide wasto. Kunningas, täis römo, ohwerdas walge jummalattele rohked annid, nenda kui ta töutand; need mustad jummalad agga puhkesid tullist wihha täis, et Karkus neid mikski ei piddand, sest nemmad arwasid ennast ka tähhelepannemisse wäärt ollewad. Nemmad ussitasid sellepärrast sedda pahha waimo, kes surma ülle wallitses, Wlins olli selle nimmi, et ta omma pahha surretawa silmaga kunninga poiokesse peale wataks, ja tedda sega ärra hukkaks. Lapsoke kossus senni nähtawalt, ja teggi wannemattele römo, et jubba keleke suus liikus ja pappa ja mamma wöis üttelda: agga nüüd käis pahha silm ta ülle, ja panni tedda kiddunema. Mõnne aea pärrast olli se noor wössu närtsind surmale, ja maeti mahha. Rannapura agga, öndsa weike ödde jäi ellusse, ja öitses kui lillele ihhu ja hinge polest kunninglikku wannematte römuks, kelle ainus laps temma nüüd olli. Öeluste wihha ep olnud poliku tööga mitte weel kustutud; nemmad laskfid sellepärrast, kui kunninga tüttar seitsme aastaseks sai, tedda ühhe wanna kurja nöia küüsi sattuda. Selle nöia nimmi olli